

عنوان مقاله:

ارزیابی عملکرد و اجزای عملکرد ژنوتیپ های گندم نان با روش های آماری چند متغیره تحت شرایط تنش خشکی

محل انتشار:

نهمین کنگره علوم زراعت و اصلاح نباتات ایران (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 1

نویسندگان:

آیت اله نجفی یان - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی کرمانشاه،

عزت اله فرشاد فر - دانشیار عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی ایلام

جعفر احمدی - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

محمد مهدی پورسیاه بیدی - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی ایلام

خلاصه مقاله:

در این تحقیق خصوصیات کمی ۱۶ ژنوتیپ گندم نان، در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی در شرایط تنش خشکی مورد ارزیابی قرار گرفتند. ۲۰ صفت مورفولوژیکی و زراعی از جمله روز تا خوشه دهی، دوره پرشدن دانه، تعداد سنبله در بوته، ارتفاع بوته، وزن هزار دانه، تعداد دانه سنبله، وزن دانه تک بوته، شاخص برداشت و مورد اندازه گیری قرار گرفتند. تجزیه واریانس داده ها برای تمام صفات انجام گرفت. نتایج نشان داد که اختلاف بین ژنوتیپ های مورد مطالعه برای تمام صفات مورد بررسی معنی دار بودند. تجزیه رگرسیون گام به گام نشان داد، صفات وزن سنبله تک بوته، شاخص عملکرد سنبله و تعداد دانه در سنبله ۹۸ درصد تغییرات کل مربوط به عملکرد دانه را توجیه می کنند. نتایج حاصل از تجزیه مولفه های اصلی حاکی از نقش مؤثر ۶ مؤلفه اول در توجیه ۸۹/۴ درصد از تنوع کل داده ها بود. مؤلفه اول و دوم به ترتیب مولفه های اجزا عملکرد و عملکرد نامگذاری شدند. براساس این دومؤلفه (مؤلفه اول و مؤلفه دوم) نمودار بای پلات ترسیم گردید که نشان داد اجزا عملکرد بخصوص وزن سنبله های تک بوته و شاخص برداشت رابطه مثبت با عملکرد و صفات فنولوژیک بخصوص روز تا خوشه دهی رابطه معکوس و منفی با عملکرد دارند. ناحیه سمت چپ بالا (مقدار پایین مؤلفه اول و مقدار بالای مؤلفه دوم) از بای پلات ناحیه مطلوب شناسایی شد و در این ناحیه ژنوتیپ ($Ww33G/Vee s //.... //Avd$) واقع شد. این ژنوتیپ در مسیر زوایای خطوط عملکرد و اجزای عملکرد و در ناحیه خلاف جهت صفت روز تا خوشه دهی قرار گرفت. نتایج همبستگی بین صفات مختلف با عملکرد دانه رابطه مثبت صفت وزن سنبله های تک بوته و رابطه منفی صفت روز تا خوشه دهی را نشان داد. تجزیه کلاستر ژنوتیپ ها را در ۹ کلاس گروه بندی کرد. کلاستر ۷ با دربرداشتن تنها ژنوتیپ ($Ww33G/Vee s //.... //Avd$) بالاترین میانگین اجزا عملکرد و عملکرد و پایین ترین میانگین روز تا خوشه دهی را در بین ۷ کلاستر دارا بود.

کلمات کلیدی:

گندم، تنش خشکی، رگرسیون، بای پلات، کلاستر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/298119>

